

3.2 Film: Persepolis

K. Janurová, L. Jelen, L. Pavelková

Klíčové pojmy: migrace, Írán, Evropa, revoluce

Vzdělávací cíl: procvičovat dovednost žáků vystihnout klíčové myšlenky z dílčích témat politické geografie, které jsou zachyceny ve filmu a následně dané téma (problém) vhodně prezentovat prostřednictvím posteru

Potřebný čas: 2 vyučovací hodiny (jedna před a druhá po filmu, film trvá 100 minut)

Zkrátit čas potřebný k realizaci výukové aktivity lze několika způsoby. Žáci mohou zhlédnout film za domácí úkol, stejně tak mimo výuku mohou vyhledat informace o Íránu a jeho nedávné historii, případně nastudovat připravený materiál (příloha 10).

Podkladový materiál: film Persepolis (2007)

Pro práci s filmem lze také využít uživatelskou mapu v ARCGIS Mapping Journal – Mapping Persepolis dostupnou na <https://arcg.is/1Gm9uq0>.

Pomůcky: flipchartové papíry, fixy, lepidlo, nůžky, obrázky – vytištěné či vystříhané z časopisů (nebo časopisy k rozstříhání), případně obrázky vytištěné přímo z filmu/komiksu (viz příloha 11) či mapu Íránu, Evropy, světa (pro zachycení migrace hlavní hrdinky)

Film existuje i v knižní podobě jako komiks, je tak možné pracovat i s touto formou. Jeho obsah není úplně shodný s filmem.

Struktura a organizace hodiny:

Úvodem požádejte žáky, aby charakterizovali geopolitickou situaci v Íránu v posledním desetiletí.

▶ Popřípadě zjistěte počáteční představy žáků konkrétními otázkami jako: Patří Írán mezi politicky nestabilní státy? S jakými celospolečenskými problémy se potýkají místní obyvatelé? A jak je řeší? Jakou roli hraje v Íránu náboženství? Během této části je vhodné s žáky Írán najít na mapě – buď ukázat na nástěnné, nebo zadat, aby si každý žák vyhledal v atlase. Mapy najdete také v příloze 9.

▶ V další fázi učitel shrne situaci v Íránu. Může k tomu použít popis v příloze 10.

Ještě předtím, než žáci budou sledovat film, je zapotřebí sdělit zadání úkolu. Úkolem je po zhlédnutí filmu ve skupinách/dvojicích vypracovat poster na určité téma.

▶ Ve filmu se prolínají tři větší tematické okruhy politické geografie: migrace, geopolitické problémy a politické rozhodování. Skupiny žáků tak mohou vytvořit poster na jeden z těchto okruhů anebo se zaměřit na užší problém reprezentovaný konkrétní otázkou či dílčím tématem. Skupinám můžeme zadat například tyto otázky/témata:

a) Migrace: Proč lidé migrují? Co je k tomu vede? Kdo o migraci rozhoduje? Kde se hlavní hrdinka Marjane cítí doma? Jak by vypadala cesta Marjane dnes?

b) Politické rozhodování: Jaký typ politických událostí film zachycuje? Co může jednotlivec dělat, aby ovlivnil politické dění? Vidíte rozdíly mezi Českem a Íránem? Jaké?

c) Geopolitické problémy: Jak ovlivňují politické dění v Íránu zahraniční velmoci? Které státy zde mají největší vliv? Proč tyto státy dění v Íránu zajímá?

Poté učitel žáky rozdělí do skupin/dvojic. Každá skupina dostane tematický okruh či konkrétní otázku, na kterou by měl poster upozornit. Učitel by se měl ujistit, že všichni zadání úkolu chápou.

Následně žáci sledují film – buď společně v hodině, nebo za domácí úkol.

Na tvorbu posterů je dobré nechat alespoň dvacet minut. Tvorba posterů může popřípadě probíhat i mimo výuku zeměpisu například ve spolupráci s učiteli výtvarné výchovy.

Na závěr této aktivity skupiny/dvojice žáků prezentují své postery – stručně vysvětlí, na které téma (otázku, problém) chtějí touto grafickou formou upozornit.

► Učitel a spolužáci pak posoudí, do jaké míry se jim to podařilo. Žáci mají možnost se také ptát na další aspekty sledovaného tématu či na dané téma vyjádřit vlastní názor.

► Postery by měly být vyvěšeny nějakou dobu ve třídě či jinde ve škole – žáci tak vidí svoji práci a může je těšit, když si ji prohlédnou i další spolužáci.

Další možnosti práce s filmem:

Tvorba posteru je samozřejmě pouze jedna z možností, jak zpracovat obsah filmu. Zde jsou některé z dalších možností, které mohou učitelé využít:

a) Skupinová diskuze (otázky zadané podobně jako pro tvorbu posterů)

b) Napsat krátkou upoutávku na film, jejímž cílem je vystihnout hlavní sdělení filmu

c) Napsat recenzi filmu

d) Tvorba grafického schématu, které zachycuje život v Íránu a problémy, kterým jeho obyvatelé čelí (včetně příčin a důsledků). Grafické schéma je možné vytvořit i pro jednotlivé postavy z filmu, zejména pak pro hlavní hrdinku.

Jelikož popisuje dění v 80. a 90. letech 20. století, je možné a vhodné situaci srovnat s aktuálním děním. Změny za posledních 30 až 40 let lze zaznamenávat do tabulky o dvou sloupcích, z nichž první bude zachycovat situaci z filmu, druhý pak současné dění. Tabulka by měla obsahovat geopolitické dění (např. státy, které do situace v Íránu zasahují), ale i širší společenské a technologické změny – například to, že ve filmu hlavní hrdinka domů telefonuje z pevné linky, dnes by pravděpodobně využívala internet, chytrý telefon atd.